

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
 ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
 Հիմնադրամի հոգաբարձուների
 խորհրդի 30-06-2025 թ. որոշմամբ
 «ԱԶՆԱՎՈՒՐ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
 Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
 հիմնադրամի 2024 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ԱԶՆԱՎՈՒՐ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ԱՐԱԲԿԻՐ ԱՐԱԲԿԻՐ ԹԱՂԱՄԱՍ ԲՍՂՐԱՄՅԱՆ ՊՈՂՈՏԱ 6	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.924722	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2016-08-16	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	02652202	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)77701466	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	https://aznavourfoundation.org/	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	o.davtyan@philin.am	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Կրիստինա Սարկիսյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	7	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը		
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ		
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր	Մուտք Տնտեսական գործունեությունից	130,291,832
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր	Բարեգործական, մշակութային և սոցիալական ծրագրեր	110,608,944
	մուտք Բանկային ավանդներից	275,914,330
	Մուտք Տնտեսական գործունեությունից	66,382,307
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		

	Բարեգործական, մշակութային և սոցիալական ծրագրեր	31,949,613
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ		
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվությունները/ նվիրաբերությունները		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
Բարեգործական, մշակութային և սոցիալական ծրագրեր	661,980,789	
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	698,576,865	
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	661,980,789	

Նշումներ՝

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 28 էջերից:
 էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____
 ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
 ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Ֆինանսական հաշվետվություններ և Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Ազնավուր» հիմնադրամ

31 դեկտեմբերի 2024թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	11

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia

T +374 10 50 09 64/61

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես
կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9

Հեռ.՝ +374 10 50 09 64/61

«Ազնավոր» հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ազնավոր» հիմնադրամի (Հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Հիմնադրամի՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՄ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ նշված պահանջների և ՀԷՄՄ կանոնագրքի համաձայն: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման

անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Հիմնադրամը լուծարելու կամ Հիմնադրամի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

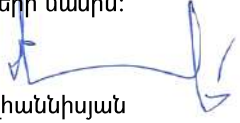
Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազմեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան
«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի տնօրեն

Էմիլ Վասիլյան
Առաջադրանքի պատասխանատու

30 հունիսի 2025թ.

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Նվիրատվությունից եկամուտ	5	540,491	293,430
Այլ եկամուտ		40,464	1,235
Միջոցառումների կազմակերպման գծով ծախսեր	6	(355,051)	(1,441)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		(31,870)	(31,371)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(74,874)	(76,913)
Տրված նվիրատվություններ	7	(82,406)	(142,266)
Ներկայացուցչական և գործուղման ծախսեր		(30,665)	(1,197)
Ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորստի գծով զուտ օգուտ (վնաս)	11	(2,178)	961
Այլ ծախսեր		(31,980)	(22,178)
Գործառնական գործունեությունից արդյունք		(28,069)	20,260
Ֆինանսական եկամուտ	11	282,380	287,845
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ (վնաս)		(30,782)	26,225
Արդյունք մինչև հարկերը		223,529	334,330
Շահութահարկի գծով ծախս	8	(54,271)	(66,063)
Տարվա արդյունք		169,258	268,267
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		169,258	268,267

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 28-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	9	1,381,237	1,411,973
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,381,237	1,411,973
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ		22,212	17,878
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորական պարտքեր		14,375	29,823
Ժամկետային ավանդներ	11	3,334,097	3,248,345
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12	258,675	422,752
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		3,629,359	3,718,798
Ընդամենը ակտիվներ		5,010,596	5,130,771

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	Մանրթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ջուր ակտիվներ և պարտավորություններ			
Ջուր ակտիվներ			
Կուտակված արդյունք		1,057,872	888,614
Ընդամենը զուտ ակտիվներ		1,057,872	888,614
Պարտավորություններ			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	13	1,353,282	1,387,633
Հատուկ նպատակային միջոցներ	14	2,529,820	2,747,880
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		3,883,102	4,135,513
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Հատուկ նպատակային միջոցներ	14	-	23,849
Կրեդիտորական պարտքեր		17,017	16,761
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություններ		52,605	66,034
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		69,622	106,644
Ընդամենը զուտ ակտիվներ և պարտավորություններ		5,010,596	5,130,771

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2025 թվականի հունիսի 30-ին՝

Կրիստինա Սարկիսյան
Գործադիր տնօրեն

Օլևանա Դավթյան
Հաշվապահական ընկերության ներկայացուցիչ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների քաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 28-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Կուտակված արդյունք	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մնացորդ	620,347	620,347
Տարվա արդյունք	268,267	268,267
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	268,267	268,267
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	888,614	888,614
Տարվա արդյունք	169,258	169,258
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	169,258	169,258
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,057,872	1,057,872

Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 28-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Նվիրատվություններից մուտքեր		142,559	225,772
Հոբելյանական միջոցառումների կազմակերպումից մուտքերի		172,406	-
Այլ դրամական մուտքեր		-	4,034
Վճարումներ մատակարարներին		(389,694)	(110,405)
Վճարումներ աշխատակիցներին		(86,735)	(69,470)
Կատարված նվիրատվություններ		(81,234)	(58,533)
Այլ դրամական վճարներ		(1,809)	(3,065)
Վճարված շահութահարկ		(67,700)	(49,800)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(312,207)	(61,467)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Մուտքեր ժամկետային ավանդների մարումից		4,412,291	4,866,875
Ժամկետային ավանդների ներդրում		(4,244,720)	(4,585,992)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(1,135)	(6,943)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		166,436	273,940
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ (նվազում)		(145,771)	212,473
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա		(20,843)	13,787
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբում		427,497	201,237
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ տարվա վերջում		260,883	427,497

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 28-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ճանոթագրություններ

«Ազնավոր» հիմնադրամ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված
հազար հայկական (<<) դրամով)

1 Գործառնությունների բնույթը

«Ազնավոր» հիմնադրամի (այսուհետ՝ «Հիմնադրամ») նպատակն է շարունակել Շառլ Ազնավորի բարեգործական գործունեությունը: Հիմնադրամի առաքելությունն է աջակցել Հայաստանում բարեգործական, մշակութային, կրթական և սոցիալական ծրագրերին, իրականացնել և համակարգել մարդասիրական նախագծեր երիտասարդների համար, աջակցել «Շառլ Ազնավորի կացարանի» հիմնմանը և ղեկավարմանը՝ մշակութային և կրթական կյանքի զարգացման վայրի ստեղծման նպատակով:

2 Ընդհանուր տեղեկատվություն, ՖՀՄՍ-ներին համապատասխանության հավաստում և անընդհատության ենթադրություն

Հիմնադրամը ստեղծվել է 2016թ. օգոստոսի 16-ին՝ որպես ոչ առևտրային կազմակերպություն՝ Շառլ Ազնավորի և նրա որդու՝ Նիկոլայ Ազնավորի կողմից՝ իրենց բարեգործական գործունեությունների հետամուտ լինելու նպատակով:

Հիմնադրամի աշխատանքների կառավարումն իրականացվում է Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից՝ Նիկոլայ Ազնավորի նախագահությամբ: Հիմնադրամի Հոգաբարձուների խորհրդի այլ անդամներն են Րաֆֆի Պաղճյանը, Ռուբեն Հարությունյանը, Վահե Գաբրիելյանը և Գևորգ Սարկիսյանը: Հոգաբարձուների խորհուրդը և Հիմնադիրներն ընդունում են նվիրատվությունների, ընթացիկ գործառնական և ծրագրային ծախսերի մասով գլխավոր որոշումները:

Հիմնադրամի իրավաբանական գրանցման հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Բաղրամյան պողոտա 6, 0019:

Հիմնադրամի աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2024թ.-ին կազմել է 7 մարդ (2023թ.՝ 7 մարդ):

Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը բախվում է մարտահրավերների՝ կապված աշխարհաքաղաքական լարվածության, մասնավորապես՝ Ադրբեջանի կողմից շարունակվող ագրեսիայի և տարածաշրջանային անկայունության հետ: Ուկրաինայի պատերազմն էլ ավելի է բարդացրել իրավիճակը՝ առաջացնելով առևտրի խափանումներ, Ռուսաստանի դեմ պատժամիջոցներ և համաշխարհային գնաճ: Հայաստանի կախվածությունը Ռուսաստանից թուլացել է՝ ազդելով առևտրի, դրամական փոխանցումների և անվտանգության երաշխիքների վրա՝ դրդելով Հայաստանին դիվերսիֆիկացնել իր տնտեսական հարաբերությունները, թեև դա էլ իր ռիսկերն է պարունակում:

Հայկական դրամը սպասվածից ավելի ուժեղ գտնվեց՝ զսպելով գնաճը, բայց դժվարություններ ստեղծելով արտահանողների և արտարժույթային պարտավորություններ ունեցող ձեռնարկությունների համար: Համաշխարհային գնաճը և էներգիայի աճող գները ճնշում են գործադրում Հայաստանի տնտեսության վրա՝ հատկապես ներմուծումից կախվածության պատճառով:

Ղեկավարության գնահատմամբ վերոնշյալ իրադարձությունները նշանակալի ազդեցություն չունեն Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ Հիմնադրամը շահույթ չհետապնդող ընկերություն է, որը ֆինանսավորվում է միջազգային դոնորների կողմից՝ իրականացնելու բարեգործական ծրագրեր՝ ուղղված Հայաստանի Հանրապետությունում հասարակության բարեկեցության բարձրացմանը, մշակութային ոլորտի զարգացմանը և Ազնավորի մշակութային ժառանգության պահպանմանն ու բարի համբավի շարունակականության ապահովմանը, և չկան այնպիսի գործոններ, որոնք կասկածի տակ կղնեն այդ գործողությունների ու նախաձեռնությունների շարունակական լինելը:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Հիմնադրամի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Հիմնադրամի ղեկավարությունը շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա

տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Հիմնադրամի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Նոր և վերանայված ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ

3.1 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդունված նոր ստանդարտներ

Ընթացիկ տարում Հիմնադրամն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2024թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԻ) և ՀՀՄՍԻ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2024թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Պարզավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (<<ՄՍ 1 փոփոխություններ),

3.2 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Հիմնադրամի կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԻ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Հիմնադրամի կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև.

- «Փոխանակելիության բացակայություն» (<<ՄՍ 21 փոփոխություն)
- «Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ» (<<ՄՍ 9 և <<ՄՍ 7 փոփոխություններ)
- <<ՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևյալ կերպով:

Ներկայումս <<ՄՍ-ները չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար: Եթե <<ՄՍ-ները չեն տալիս ուղղություն շահույթ չհետապնդող ոլորտի կազմակերպություններին հատուկ գործարքների հաշվառման վերաբերյալ, ապա հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը պետք է հիմնվի <<ՄՍ-ների ընդհանուր սկզբունքների վրա՝ համաձայն Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԻ) «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հայեցակարգային հիմունքների»:

4.1 Պատրաստման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով:

4.2 Կլիմային առնչվող հարցեր

Հիմնադրամը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բախվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ ֆինանսական ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների երկարաժամկետ փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները, և երաշտը:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ գրոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ճախողման հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված:

Թեև ներդրվող ջանքերին, Հիմնադրամը գիտակցում է հետագա քայլերի անհրաժեշտությունը՝ կլիմայական գործոնները Հիմնադրամի ռիսկերի կառավարման գնահատականներում և արձանագրություններում ամբողջությամբ ինտեգրելու գործում:

4.3 Արտարժույթ

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (ՀՀ դրամ), որն էլ հանդիսանում է Հիմնադրամի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Հիմնադրամի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել կիրառելի է Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: ՀՀ դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Հիմնադրամի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	413.89	447.90

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

4.4 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցները և ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը/ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են տարվա արդյունքում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը և ամորտիզացիան ճանաչվում է տարվա արդյունքում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	- 20-50 տարի
Արտադրատնտեսական գույք	- 5-8 տարի
Ոչ նյութական ակտիվներ	- 10-20 տարի:

Քանի որ հողի համար հնարավոր չէ որոշել վերջավոր օգտակար ծառայության ժամկետ, համապատասխան հաշվեկշռային արժեքը չի մաշվում:

4.5 Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվներն արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի զուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

4.6 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Հիմնադրամը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող).

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունն աննշան է, զեղչում չի կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Հիմնադրամի դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և այլ դեբիտորական պարտքերի մեծամասնությունը:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»: ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են տրված վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով առևտրային դեբիտորական պարտքերը, պայմանագրային ակտիվները որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն և վարկային պարտավորությունները և որոշ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը (թողարկողի համար), որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթում կամ վնասի միջոցով

Պարտքային կորուստների ճանաչումն այլևս կախված չէ Հիմնադրամի՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից: Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Հիմնադրամը դիտարկում է ավելի ընդլայնված տեղեկատվություն ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են Ծանոթագրություն 10-ում:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով

4.7 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք՝ իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

4.8 Ծնորհներ և նվիրատվություններ

Ծնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Ծնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Հիմնադրամի կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ակտիվի վերաբերող շնորհներ և համամասնորեն փոխանցվում են տարվա արդյունքին՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ շնորհները եկամուտ են ճանաչվում համամասնության հիմունքով այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Ծնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

Անսահմանափակ նվիրատվությունները հասանելի են ընդհանուր նպատակների համար, ինչպես սահմանված է Հիմնադրամի կառավարման փաստաթղթերում: Հետևաբար, անսահմանափակ միջոց ճանաչված նվիրատվությունները ճանաչվում են որպես եկամուտ, երբ դառնում են ստացման ենթակա:

4.9 Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահութեի վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Հիմնադրամը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

4.10 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները՝ ճանապարհին:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Հիմնադրամը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

4.11 Զուտ ակտիվներ

Հիմնադրամի զուտ ակտիվները չեն կարող բաշխվել նրա հիմնադիրներին ոչ բնականոն գործունեության ընթացքում, ոչ էլ լուծարման ժամանակ և ներառում են ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված արդյունքը:

4.12 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,

Երբ աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Հիմնադրամին մատուցում են ծառայություններ, Հիմնադրամը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չզեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

- (ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղջված գումարը, Հիմնադրամը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,
- (բ) որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Վճարովի բացակայություններ

Վճարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

- (ա) կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքներն ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ,
- (բ) չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Պարզևավճարներ

Պարզևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Հիմնադրամն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի:

4.13 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում ղեկավարության կատարած նշանակալի դատողություններ և գնահատման անորոշություն

ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Հիմնադրամի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

Հիմնադրամն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

4.13.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված կարևոր դատողություններ

Հիմնադրամի իրականացում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Նվիրատվություններին հասանելիություն

Հիմնադրամի կողմից իր ծրագրերի ֆինանսավորումը և Ազնավոր կենտրոնի ստեղծումը մեծապես պայմանավորված է տվյալ տարում նվիրատվություններից ստացված եկամտից: Ղեկավարության կարծիքով, Հիմնադրամը մինչ օրս հնարավորություն է ունեցել համալրել բավարար միջոցներ և չի ակնկալում այդ նվիրատվությունների էական նվազում կամ կրճատում տեսանելի ապագայում: Ղեկավարության կողմից չեն հայտնաբերվել էական անորոշություններ՝ կապված այնպիսի դեպքերի կամ պայմանների հետ, որոնք էական կասկած կհարուցեին Հիմնադրամի գործունեության շարունակականության ապահովման վերաբերյալ:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Հիմնադրամի հողը և շենքը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվել են իրական արժեքով՝ որպես հաշվառված արժեք 2017թ. նվիրատվության ստացման ամսաթվին: Այդ ժամանակից ի վեր անկախ փորձագետի կողմից այդ ակտիվների գնահատում չի իրականացվել: Ղեկավարությունն իրականացնում է հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների տարեկան արժեզրկման հայտանիշի ստուգում և գնահատել է, որ Հայաստանում գույքի շուկայական արժեքները չեն նվազել 2017թ.-ից ի վեր, ըստ այդմ՝ արժեզրկման որևէ հայտանիշ առկա չէ:

5 Նվիրատվությունից եկամուտ

	2024թ.	2023թ.
Հատուկ նպատակային միջոցներից (տե՛ս Ծանոթագրություն 14)	505,005	258,246
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից (տե՛ս Ծանոթագրություն 13)	35,486	35,184
	540,491	293,430

6 Հրեյանական միջոցառումների կազմակերպում

2024թ.-ի ընթացքում աշխարհահռչակ շանսոնյե Շառլ Ազնավորի ծննդյան 100-ամյակի կապակցությամբ, Հիմնադրամը նախաձեռնել և իրականացրել է մի շարք մշակութային, կրթական և հանրային միջոցառումներ Հայաստանում և արտերկրում՝ մեծարելու նրա արվեստն ու մարդասիրական ժառանգությունը:

Տարվա ընթացքում կազմակերպվել են հրեյանական համերգներ, ֆիլմերի ցուցադրություններ, արվեստի ցուցահանդեսներ, համաժողովներ և կրթական ծրագրեր՝ Ազնավորի կյանքի, գործունեության և արժեքների լուսաբանման նպատակով:

Միջոցառումների կազմակերպման գծով ծախսերը ֆինանսավորվել են նաև Հիմնադրամի կողմից տարվա ընթացքում ստացված նվիրատվություններից և շնորհներից, նչպես նաև հեղինակային իրավունքի օգտագործումից, Հիմնադրամի կողմից միասնական բրենդային փաթեթի ստեղծումից և առաջխաղացման ծառայություններից գոյացած եկամուտներով, որը ներուված է «Այլ եկամուտ» հոդվածում: Հրեյանական միջոցառումների կազմակերպման համար հաշվետու տարում Հիմնադրամը ստացել է 121,045 հազար << դրամ նպատակային ֆինանսավորում Հայաստանի Հանրապետության Կրթության և Գիտության նախարարության կողմից, որը ներառվել է հատուկ նպատակային միջոցների ավելումներում ((տե՛ս Ծանոթագրություն 14):

7 Տրված նվիրատվություններ

	2024թ.	2023թ.
Անհատներին տրված նվիրատվություններ և ֆինանսական օգնություն	44,073	61,096
Հասարակական կազմակերպություններին տրված նվիրատվություններ	38,333	81,170
	82,406	142,266

8 Շահութահարկի գծով ծախս

	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հարկ	54,271	66,063
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	54,271	66,063

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2023թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Արդյունք մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ-ների)	223,529		334,330	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2023թ.՝ 18%)	40,235	18.0	60,179	18.0
Չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	14,036	6.3	5,884	1.7
Շահութահարկի գծով ծախս	54,271	24.3	66,063	19.7

9 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Հող,	Անավարտ շենքեր և շինու- թյուններ	Արտադրա- տնտեսական գույք	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	180,800	1,279,218	8,332	7,835	1,476,185
Ավելացում	6,740	92,227	203	-	99,170
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	187,540	1,371,445	8,535	7,835	1,575,355
Ավելացում	-	-	1,135	-	1,135
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	187,540	1,371,445	9,670	7,835	1,576,490
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում					
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	123,971	4,700	3,340	132,011
Տարվա հաշվարկ	-	28,797	1,310	1,264	31,371
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	152,768	6,010	4,604	163,382
Տարվա հաշվարկ	-	30,719	766	386	31,871
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	183,487	6,776	4,990	195,253
Հաշվեկշռային արժեք					
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	187,540	1,218,677	2,525	3,231	1,411,973
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	187,540	1,187,958	2,894	2,845	1,381,237

2017թ.-ի ապրիլ ամսին Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը Հիմնադրամին է տրամադրել շենք և հող (ք. Երևան, Անտառային փողոց 11/4)՝ Շառլ Ազնավուրի թանգարանի հիմնման նպատակով: Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից տրամադրված հողը և շինությունը, ինչպես նաև համապատասխան պետական շնորհները, ճանաչվել են ճանաչման պահին գնահատված իրական արժեքով, որը կազմել է 1,273,060 հազար ՀՀ դրամ: Հիմնադրամն ունի հողի և շենքի սեփականության իրավունք, որը տրամադրվել է բացառապես Շառլ Ազնավուրի թանգարանի և Մշակութային կենտրոնի հիմնման նպատակով: Հայաստանի Հանրապետության կադաստրային կոմիտեի կողմից 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կադաստրային արժեքը հողի համար գնահատվել է՝ 214,500 հազար ՀՀ դրամ, իսկ շենքի համար՝ 390,576 հազար ՀՀ դրամ:

Հաշվետու տարիների ընթացքում Հիմնադրամն իրականացրել է իր հողի և շենքի վերանայում և գնահատել է, որ հաշվետու տարիներին շենքի շուկայական գինն էականորեն չի փոխվել և դրա արժեզրկման որևէ ցուցանիշ առկա չէ:

Հիմնադրամը նախատեսում է հիմնովին վերանորոգել շենքը՝ ապամոնտաժելով հին շենքը և կառուցել նորը, ինչը կհանգեցնի ապամոնտաժման ժամանակ գործող շենքի հաշվեկշռային արժեքի ապաճանաչմանը:

10 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

10.1 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են Ծանոթագրություն 4.6-ում: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Ստացվելիք տոկոսներ	10,538	4,065
Ժամկետային ավանդներ	3,334,097	3,248,345
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	258,675	422,752
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	3,603,310	3,675,162

Ֆինանսական պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	56	943
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	56	943

11 Ժամկետային ավանդներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ժամկետային ավանդներ	3,344,705	3,254,238
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	(10,608)	(5,893)
	3,334,097	3,248,345

Ստորև աղյուսակում ներկայացված է ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստը, որը հաշվարկվել է ժամկետային ավանդների և բանկային մնացորդների վրա (տե՛ս Ծանոթագրություն 12): Վերջնական մնացորդը համադրվում է տարեսկզբի մնացորդի հետ հետևյալ կերպ.

	2024թ.	2023թ.
Մնացորդ հունվարի 1-ի դրությամբ	10,638	11,599
Տարվա ընթացքում պահուստի ճանաչում	2,178	(961)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,816	10,638

Ժամկետային ավանդները «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ում պահվող կարճաժամկետ ավանդներն են, որոնք 2024թ.-ի ֆինանսական տարվա համար ունեն 1.5% տոկոսադրույք՝ եվրոյով ավանդների համար և 6.25%-

9.75% տոկոսադրույք՝ << դրամով ավանդների համար (2023թ. 1.4% և 8.0%-9.05% համապատասխանաբար):

Հաշվետու տարվա ընթացքում ժամկետային ավանդներից ստացված տոկոսային եկամուտը կազմել է 282,380 հազար << դրամ (2023թ.՝ 287,845 հազար << դրամ), որը հիմնականում կապիտալացվում է մայր գումարի վրա և վճարվում պայմանագրի ավարտին և ներառված է համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության ֆինանսական եկամուտ տողում:

12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկային հաշիվներ	260,883	427,497
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	(2,208)	(4,745)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	258,675	422,752

Տե՛ս Ծանոթագրություն 17՝ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների արժույթների բացահայտման համար:

13 Ակտիվներին վերաբերվող շնորհներ

	2024թ.	2023թ.
Մնացորդ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,387,633	1,323,648
Ստացված նվիրատվություններ	-	92,226
Հատուկ նպատակային միջոցներից փոխանցում (տե՛ս Ծանոթագրություն 14)	1,135	6,943
Եկամտի ճանաչում (տե՛ս Ծանոթագրություն 5)	(35,486)	(35,184)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,353,282	1,387,633

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառում են << կառավարության կողմից տրամադրված հողը և շենքը, որոնք ճանաչվում են որպես նվիրատվությունից եկամուտ՝ համապատասխան ակտիվների օգտագործմանը և մաշվածությանը զուգընթաց: Հողի օգտագործումը ճանաչվում է՝ ելնելով տվյալ հողամասի վրա կառուցված շենքի օգտակար ծառայության ժամկետից: Հաշվետու տարվա ընթացքում հողի մասով ճանաչված նվիրատվությունից եկամուտը՝ 3,616 հազար << դրամ (2023թ.՝ 3,813 հազար << դրամ), ճանաչվել է համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

14 Հատուկ նպատակային միջոցներ

	2024թ.	2023թ.
Մնացորդ հունվարի 1-ի դրությամբ	2,771,729	2,811,146
Ստացված նվիրատվություններ	263,604	231,396
Ոչ դրամային ավելացումներ	627	-
Վերադարձված նվիրատվություններ	-	(5,624)
Փոխանցում ակտիվներին վերաբերող շնորհներին (տե՛ս Ծանոթագրություն 13)	(1,135)	(6,943)
Եկամտի ճանաչում (տե՛ս Ծանոթագրություն 5)	(505,005)	(258,246)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,529,820	2,771,729

Հաշվետու տարիների ընթացքում ստացված նվիրատվությունները ներառում են՝

	2024թ.	2023թ.
Օտարերկրյա ընկերություններ	29,863	192,570
Հայկական ընկերություններ	80,746	6,805
Ֆիզիկական անձինք	31,563	31,894
Կայքի միջոցով ստացված նվիրատվություններ	387	127
	142,559	231,396

15 Կապակցված կողմեր

Հիմնադրամի կապակցված կողմերն են՝ Հոգաբարձուների խորհրդի անդամները, գործընկեր կազմակերպությունները, ինչպես նաև ղեկավարության ներկայացուցիչները: Հիմնադրամի կառավարումը վերահսկվում է 5 հոգաբարձուների կողմից՝ Նիկոլա Ազնավուրի նախագահությամբ: Հոգաբարձուների նախագահը կամ հոգաբարձուները Հիմնադրամից վարձատրություն չեն ստացել:

15.1 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Հիմնադրամի և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Գործարքներ

	2024թ.	2023թ.
Ստացված նվիրատվություններ	29,386	71,757

Մնացորդներ

	2024թ.	2023թ.
Ստացված նվիրատվություններ	-	53,842

15.2 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Անձնական ծախսեր» հոդվածում.

	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	38,904	39,080

Չօգտագործված արձակուրդային օրերի գծով մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 7,426 հազար ՀՀ դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 6,900 հազար ՀՀ դրամ):

16 Պայմանականություններ

16.1 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա:

Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

16.2 Իրավական գործընթացներ և դատական վարույթներ

Հիմնադրամը չի ունեցել այնպիսի իրավական խնդիրներ, որոնք կարող են զգալի ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի վրա: Հիմնադրամը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներգրավված չի եղել նշանակալի դատական վարույթներում: Ֆինանսական հաշվետվություններում այդ գծով պահուստ չի ստեղծվել:

16.3 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Հիմնադրամը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Հիմնադրամը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանություններն ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

17 Ֆինանսական գործիքների ռիսկ

Ռիսկի կառավարման քաղաքականությունները և նպատակները

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Հիմնադրամը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Հոգաբարձուների խորհուրդը պատասխանատվություն է կրում Հիմնադրամի ռիսկերի կառավարման համակարգի ստեղծման և վերահսկողության համար: Հիմնադրամի ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունների մշակման և վերահսկման համար: Ղեկավարությունը կանոնավոր կերպով հաշվետվություններ է ներկայացնում Հոգաբարձուների խորհրդին կատարած աշխատանքի վերաբերյալ:

Հիմնադրամի ռիսկի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Հիմնադրամը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների և Հիմնադրամի գործունեությունն արտացոլելու նպատակով: Ուսումնական ծրագրերի, կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով Հիմնադրամը նպատակ ունի ձևավորել վերահսկման կանոնակարգված ու կառուցողական միջավայր, որտեղ բոլոր աշխատակիցները հստակ կպատկերացնեն իրենց դերերը և պարտականությունները: Հիմնադրամը կառավարում է իր ծախսումները և զուտ ակտիվները՝ իր գործունեության շարունակականության կարողությունն ապահովելու և միևնույն ժամանակ՝ իրագործելով իր նպատակները ծախսերի օպտիմալացման միջոցով: Հիմնադրամի կողմից իր ռիսկերի չափման եղանակներում փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել, ինչպես նաև չեն փոփոխվել ռիսկերի ենթարկվածությունը կամ դրանց կառավարման և չափման մեթոդները:

17.1 Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Հիմնադրամը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, որը բխում է ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթի ռիսկ

Հիմնադրամը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Հիմնադրամի գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Հիմնադրամի՝ նվիրատվություններից,

որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով: Բացի այդ Հիմնադրամն ունի եվրոյով ավանդ:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Հիմնադրամին ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2024թ.	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Ֆինանսական ակտիվներ		
Ժամկետային ավանդներ	-	290,450
Ստացվելիք տոկոսներ	-	286
Մնացորդներ բանկերում	57,256	84,331
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	57,256	375,067
Զուտ արդյունք	57,256	375,067

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2023թ.	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Ֆինանսական ակտիվներ		
Ժամկետային ավանդներ	-	201,723
Ստացվելիք տոկոսներ	-	58
Մնացորդներ բանկերում	38,221	250,335
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	38,221	452,116
Զուտ արդյունք	38,221	452,116

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ դրամի 10% (2023թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը 10%-ը (2023թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2023թ.՝ 10%):

Դրամի արժևորումն ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2023թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

	Եվրոյի ազդեցություն		ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն	
	2024թ.	2023թ.	2024թ.	2023թ.
Շահույթ կամ վնաս	(37,507)	(45,212)	(5,726)	(3,822)
	(37,507)	(45,212)	(5,726)	(3,822)

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Հիմնադրամի՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

17.2 Պարտքային ռիսկի վերլուծություն

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հիմնադրամը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Հիմնադրամի պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցների մնացորդները և ժամկետային ավանդները:

Պարտքային ռիսկը կառավարվում է՝ ելնելով Հիմնադրամի պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

Բանկերում պահվող դրամական միջոցների մնացորդների և ավանդների մասով պարտքային ռիսկը կառավարվում է դրանք բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական հաստատություններում պահելու միջոցով:

Բոլոր ավանդները գտնվում են «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ում, որի վարկային ռեյտինգը Ba է ըստ Մուդիզի: Դրամական միջոցների մնացորդները գտնվում են Ամերիաբանկ ՓԲԸ-ում և Շվեյցարական Համադաշնության տեղական բանկերից մեկում, որի վարկային ռեյտինգը A է ըստ Ֆիտչի:

18 Իրական արժեքի չափում

Հիմնադրամը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

18.1 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

ՖՀՄՄ-ն սահմանում է իրական արժեքը որպես գին, որը կստացվեր ակտիվը վաճառելիս կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելիս՝ չափման ամսաթվի դրությամբ շուկայի մասնակիցների միջև բնականոն գործարքի ընթացքում: Այստեղ ներկայացված գնահատումները կարող են բնութագրական չլինել Հիմնադրամի կողմից որոշակի գործիքի ամբողջական տնօրինումը շուկայում փոխարկման արդյունքում իրացնելիս Հիմնադրամի կողմից ստացվելիք գումարների առումով:

Այնուամենայնիվ, գնահատված իրական արժեքը որոշելու համար անհրաժեշտ է կիրառել դատողություն: Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է կրել զարգացող շուկայի որոշ բնութագրեր և տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկայում գործառնությունների ծավալները: Շուկայական գնանշումները կարող են արդիական չլինել կամ արտացոլել արտասովոր իրացման գործարքներ, հետևաբար՝ չներկայացնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները: Դեկավարությունն օգտագործել է շուկայում առկա ողջ հասանելի տեղեկատվությունը՝ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքները գնահատելու համար:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների կարճաժամկետ բնույթից ելնելով՝ դեկավարությունը կարծում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է դրանց իրական արժեքին: